Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı (XIX-...)

1839'da Tanzimat Fermanı'nın ilanıyla başlayıp bugün de devam eden edebî dönemdir. Bu dönemde Batı edebiyatı örnek alınmış, Türk edebiyatı; makale, fıkra, eleştiri, modern tiyatro, hikâye, roman gibi yeni edebî türlerle tanışmıştır. Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı; Tanzimat Dönemi, Servetifünun Dönemi, Fecriati Dönemi, Millî Edebiyat Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi olmak üzere beş döneme ayrılır.

a) Tanzimat Dönemi (1860-1896)

Tanzimat edebiyatı kendi içinde iki döneme ayrılır. Tanzimat edebiyatının birinci döneminde sosyal konulara (hak, adalet, hürriyet, kölelik, yanlış Batılılaşma vb.) yer verilmiş, dilde sadeleşme amaçlanmış, yeni konular eski nazım biçimleriyle işlenmiştir. İkinci döneminde ise sosyal konuların yerini bireysel konular (aşk, tabiat, ölüm vb.) almış, dilde sadeleşme anlayışı terk edilmiş, Batı'dan alınan yeni nazım biçimleri kullanılmıştır.

b) Servetifünun Dönemi (1896-1901)

Recaizade Mahmut Ekrem öncülüğünde, *Servet-i Fünun* dergisi etrafında toplanan sanatçıların faaliyet gösterdiği edebî dönemdir. Bu dönemde bireysel konular, ağır ve sanatlı bir dille işlenmiş; roman, hikâye vb. türlerin Türk edebiyatındaki ilk yetkin örnekleri verilmiştir.

c) Fecriati Dönemi (1909-1913)

Fecriati; Servetifünun edebiyatından daha ileri bir edebiyat oluşturmayı amaçlayan, 1909 yılında ortaya çıkan ve Türk edebiyatında ilk edebî bildiriyi yayımlayan topluluktur. Servetifünun edebiyatının devamı niteliğindedir.

ç) Millî Edebiyat Dönemi (1911-1923)

1911 yılında *Genç Kalemler* dergisinde yayımlanan, Ömer Seyfettin'in yazdığı *Yeni Lisan* makalesiyle başlayıp Cumhuriyet'in ilanına kadar devam eden edebî dönemdir. Bu dönemde dilde sadeleşme amaçlanmış, millî konuların yanı sıra Anadolu ve Anadolu insanının sorunları işlenmiştir.

d) Cumhuriyet Dönemi (1923-...)

Cumhuriyet'in ilanı ile başlayıp bugün de devam eden edebî dönemdir. Bu dönemin ilk yıllarında millî edebiyat ilkeleri benimsenmiş, ilerleyen yıllarda ise farklı anlayışları yansıtan edebî topluluk ve oluşumlar ortaya çıkmıştır.